

شماره: ۱۱/۱۸۸۰
تاریخ: ۹۵/۶/۱۵
پیوست:

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

بخشنامه به معاونان و مدیران سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی، دبیرخانه هیات امنای استان ها، روسای واحد های جامع مستقل (علوم تحقیقات، نجف آباد) و روسای واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی و سازمان سما

موضوع: شیوه نامه اجرایی تاسیس شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی

با توجه به تاکید اسناد بالا دستی کشور به نقش اساسی تولید دانش به عنوان یکی از مولفه های دانشگاه و به منظور استفاده از ظرفیت ها و توانایی های موجود واحد های دانشگاهی در حوزه فناوری های فرهنگی و همچنین با توجه به مصوبه شماره ۵-۹۳۵-۹۵ مورخ ۹۵/۰۲/۰۶ شورای اقتصاد دانش بنیان و سرمایه گذاری دانشگاه به پیوست شیوه نامه اجرایی تاسیس شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی ابلاغ می شود.

شایان ذکر است مسئولیت اجرا و نظارت بر حسن اجرای آن حسب مورد در استان ها با روسای دانشگاه در استان (دبیر هیات امنای استانی) و در سازمان مرکزی بر عهده معاونت دانشجویی و فرهنگی، معاونت پژوهش و فناوری و معاونت برنامه ریزی و امور اقتصاد دانش بنیان دانشگاه است.

این بخشنامه در ماده ۷ و ۲ تبصره در تاریخ ۹۵/۰۶/۱۵ به تایید رییس محترم دانشگاه رسید و از تاریخ ابلاغ لازم است اجرا شود.

دکتر فریدون رهنمای رودپشتی

معاون برنامه ریزی و

امور اقتصاد دانش بنیان دانشگاه

دکتر ابراهیم واشقانی فراهانی

معاون پژوهش و فناوری دانشگاه

دکتر سید طه هاشمی

معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه

شیوه نامه اجرایی تاسیس شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی

مقدمه:

با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری مبنی بر ضرورت جهاد علمی و اهمیت پیگیری نظام مند فرآیند توسعه ی فناوری های نرم در چارچوب نقشه ی جامع علم و فناوری کشور، دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان بزرگترین سامانه علمی کشور سرمایه ای گرانبها برای توسعه علمی و فرهنگی کشور محسوب می شود. حجم مقالات منتشره در نشریات معتبر که نشاندهنده تولیدات علمی این دانشگاه است و جایگاه آن را به عنوان یکی از مهم ترین مراکز پژوهش و تولید علم در کشور تثبیت کرده است. در عرصه فرهنگ و هنر نیز حضور جامعه دانشگاهی در شهرهای کمتر توسعه یافته باعث توسعه فرهنگی این شهرها شده است و دانش آموختگان این مراکز در عرصه فرهنگ و هنر با قدم گذاشتن به شهرهای خود به تولید انبوهی از محصولات فرهنگی و هنری همت گماشته اند. به این ترتیب زیرساخت های فرهنگی، علمی، اجرایی دانشگاه شرایط را برای راه اندازی شرکتهای دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی در ذیل مراکز رشد (نوآوری) دانشگاه ایجاد کرده است. حال با این پشتوانه انبوه در حوزه های فرهنگی، هنری و اجتماعی در دانشگاه و امکانات منحصر به فرد دانشگاه برای تجاری سازی فناوری های نرم (مرکز رشد، صندوق و...) و همچنین با توجه به اهداف قانون برنامه های پنجم و ششم توسعه کشور در بخش علم و فناوری، حمایت مادی و معنوی از تشکیل شرکت های دانش بنیان به خصوص در حوزه فناوری های فرهنگی گام مهمی در تولید ثروت از ایده تلقی می شود. در صورت شناخت درست ظرفیت های دانشگاه در حوزه های تخصصی علوم انسانی، هنر، ورزش و اجتماعی و برنامه ریزی صحیح، تجاری سازی حاصل از ایده های فرهنگی می تواند در بسیاری از موارد بیشتر از سایر حوزه به تولید ثروت منجر شود. در نهایت با تاسیس شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی در چارچوب بخشنامه شماره ۱۰/۸۵۳۰۲ تاریخ ۱۰/۱۱/۹۴ و بخشنامه شماره ۱۰/۸۲۳۶۳ تاریخ ۱۰/۳۰/۹۴ ریاست دانشگاه و همچنین بخشنامه شماره ۸۱/۴۳۱۰۵ تاریخ ۸۱/۰۲/۹۲، بخشنامه شماره ۸۱/۴۰۴۳۹۷ تاریخ ۸۱/۱۲/۰۷، بخشنامه شماره ۷۰/۱۰۰۳۴۵ تاریخ ۷۰/۱۱/۱۵ و بخشنامه شماره ۷۰/۱۱۸۸ تاریخ ۷۰/۰۱/۱۷ معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه می توان از ظرفیت ها و توانایی های متخصصان حوزه فناوری های فرهنگی در جهت تجاری سازی دانش جاری در این رشته ها و تبدیل آن به ثروت استفاده نمود.

سازمان مرکزی

ماده ۱: تعاریف

شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی: شرکت یا موسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت با بهره برداری از دستاوردهای علمی و پژوهشی در زمینه رشته های علمی مرتبط با حوزه فرهنگ برای پاسخ به نیاز جامعه از طریق نوآوری در فرآیند اجرا، عرضه و یا سازماندهی منابع (تولید محصول /خدمت)، تشکیل می شود.

فناوری فرهنگی، هنری و اجتماعی: مستندات خدمت یا محصول دانش بنیان که با بهره برداری از دستاوردهای علمی و پژوهشی در زمینه رشته های علمی مرتبط با حوزه فرهنگ برای پاسخ به نیاز جامعه و بازار هدف از طریق نوآوری در فرآیند اجرا، عرضه و یا سازماندهی منابع (تولید محصول /خدمت)، ارائه می شود.

کارگروه: منظور از کارگروه همان کارگروه تخصصی تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی بر اساس مصوبه شماره ۵-۳۵-۹۵ شورای اقتصاد دانش بنیان و سرمایه گذاری تاریخ ۹۵/۰۲/۰۲۶ است که زیر مجموعه کمیته فناوریهای نرم و هویت ساز معاونت پژوهش و فناوری تشکیل خواهد شد.

دانشگاه: منظور دانشگاه آزاد اسلامی است.

ماده ۲: اهداف

با توجه به ظرفیت ها و امکانات دانشگاه در فناوری های فرهنگی در جهت تجاری سازی ایده های حاصل از رشته های مرتبط و تعداد زیاد دانش آموختگان در رشته های مورد نظر اهداف تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی به شرح زیر تعریف و تبیین می شود:

- ۱-۲- حمایت از تجاری سازی ایده های نو در حوزه رشته های مرتبط با فناوری های فرهنگی و تبدیل آن به ثروت؛
- ۲-۲- تاسیس اتاق های فکر برای ایده پردازی در حوزه های مرتبط با فناوری های فرهنگی، هنری و اجتماعی؛
- ۳-۲- بررسی و تصویب طرحهای درآمدزا در حوزه های فرهنگی، هنری و اجتماعی برای دانشگاه؛
- ۴-۲- تجاری سازی دستاوردهای فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشگاه از طریق حمایت از ایجاد، حفاظت، انتقال و اشاعه فناوریهای نرم؛

سازمان مرکزی

۲-۵- بکارگیری همه‌ی ظرفیت‌های دانشگاه برای ایجاد شرایط تجمیع و هم‌افزایی میان کارآفرینان فعال در رشته‌های حوزه فرهنگی و هنری و اجتماعی؛

ماده ۳: فرآیند اجرا

۳-۱- با توجه به بند ۵ مصوبه شورای اقتصاد دانش بنیان مبنی بر تاسیس کارگروه تخصصی شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی، این کارگروه زیر مجموعه کمیته فناوری‌های نرم و هویت ساز معاونت پژوهش و فناوری که مسئولیت اجرایی آن با معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه است تشکیل و تمامی طرح های پیشنهادی تاسیس شرکت های دانش بنیان حوزه فرهنگی، هنری و اجتماعی باید ابتدا در این کارگروه بررسی، ارزیابی شود و در صورت تایید به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه برای استقرار در مراکز رشد و سایر فرایندهای مربوط به تاسیس شرکت های دانش بنیان ارجاع خواهد شد.

۳-۲- معاون دانشجویی و فرهنگی رییس کمیته فناوری‌های نرم و هویت ساز مستقر در معاونت پژوهش و فناوری می شود و احکام اعضای این کمیته پس از معرفی و تایید معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه از سوی معاون پژوهش و فناوری دانشگاه صادر خواهد شد.

۳-۳- ریاست کارگروه تخصصی شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی بر عهده معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه یا نماینده تام‌الاختیار ایشان است و احکام اعضای کارگروه از سوی ایشان صادر خواهد شد.

۳-۴- تمامی فرایندهای تشکیل، حمایت و استقرار شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی در چارچوب بخشنامه شماره ۱۰/۸۵۳۰۲ تاریخ ۹۴/۱۱/۱۰ و بخشنامه شماره ۱۰/۸۲۳۶۳ تاریخ ۹۴/۱۰/۳۰ ریاست دانشگاه و همچنین بخشنامه شماره ۸۱/۴۳۱۰۵ تاریخ ۹۲/۰۲/۱۸، بخشنامه شماره ۸۱/۴۰۴۳۹۷ تاریخ ۹۲/۱۲/۰۷، بخشنامه شماره ۷۰/۱۰۰۳۴۵ تاریخ ۹۳/۱۱/۱۵ و بخشنامه شماره ۷۰/۱۱۸۸ تاریخ ۹۵/۰۱/۱۷ معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و همچنین بر اساس قوانین و مقررات دانشگاه در این خصوص و مجموعه قوانین بالادستی حمایت از تشکیل شرکتهای دانش بنیان انجام خواهد شد.

۳-۵- درخواست‌هایی شرکت‌ها با موضوع فرهنگی، هنری و اجتماعی که در شورای اقتصاد و سرمایه گذاری دانش بنیان دانشگاه برای سرمایه گذاری مطرح می‌شوند از نظر محتوای باید به تایید کارگروه تخصصی برسد.

سازمان مرکزی

ماده ۴: حمایت ها

شرکت‌های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی با موضوعیت این بخشنامه، وفق مفاد بخشنامه شماره ۱۱/۲۷۰ تاریخ ۹۵/۰۲/۱۱ معاونت دانشجویی و فرهنگی: شیوه نامه محاسبه و پیش بینی نحوه هزینه کرد اعتبارات فعالیت های فرهنگی و اجتماعی واحدها و مراکز دانشگاه آزاد اسلامی و براساس محورها و سرفصل های اجرایی تعیین شده برای برنامه های فرهنگی در این بخشنامه، می توانند از حمایت‌ها و بودجه فرهنگی بهره مند شوند.

ماده ۵: اصلاحات بخشنامه های مرتبط

بر اساس مصوبه شماره ۳۵-۲-۹۵ تاریخ ۹۵/۰۲/۰۴ شورای اقتصاد دانش بنیان و سرمایه گذاری دانشگاه مبنی بر تشکیل کارگروه تخصصی تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی بخشنامه ها و شیوه نامه های مرتبط به شرح زیر با در نظر گرفتن و افزودن نقش معاونت دانشجویی و فرهنگی در این حوزه تغییر می یابد:

۵-۱- با ابلاغ این دستورالعمل مفاد بخشنامه شماره ۸۱/۴۳۱۰۵ تاریخ ۹۲/۰۲/۱۸ مربوط به اساسنامه مراکز رشد به شرح زیر اصلاح می شود:

۵-۱-۱- در ماده ۳ بند ۳-۲ بخشنامه مربوط به ترکیب شورای سیاستگذاری و راهبری مراکز رشد: معاون دانشجویی فرهنگی به عنوان عضو شورا افزوده شد.

۵-۱-۲- مدیرکل امور فرهنگی و اجتماعی دانشگاه در کمیته برنامه ریزی و هماهنگی مراکز رشد (موضوع ماده ۳ تبصره ۴) حسب مورد و بر اساس ارتباط موضوعی عضو شد.

۵-۱-۳- ماده ۵ بخشنامه مربوط به ترکیب شورای مراکز رشد واحدهای دانشگاهی معاون دانشجویی و فرهنگی واحد به عنوان عضو به شورای مذکور اضافه شد.

تبصره یک: در پرونده های تشکیل شرکت های دانش بنیان که در استانها مطرح می شود معاون دانشجویی و فرهنگی موظف است حداقل قبل از طرح پرونده در شورا ۲ نفر کارشناس اخذ نماید.

سازمان مرکزی

۵-۲- با ابلاغ این دستورالعمل مفاد بخشنامه ۸۱/۴۰۴۳۹۷ مورخ ۹۲/۱۲/۰۷ در خصوص ارسال شیوه نامه های مربوط به ایجاد و حمایت از شرکت ها و موسسات دانش بنیان به شرح زیر اصلاح می شود:

۵-۲-۱ (در ماده ۴) ارکان بند ۴-۱ شورای سیاستگذاری و برنامه ریزی، معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه یا نماینده تام الاختیار ایشان عضو می شود.

۵-۲-۲- ماده ۴ بند ۴-۴ (کمیته نظارت و کمک به استقرار شرکت های دانش بنیان) رییس شورای تخصصی دانشجویی و فرهنگی استان، عضو کمیته می شوند.

۵-۳- با ابلاغ این دستورالعمل مفاد بخشنامه شماره ۷۰/۱۰۰۳۴۵ تاریخ ۹۳/۱۱/۱۵ مربوط به آیین نامه اجرایی تاسیس و اداره مراکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی به شرح زیر اصلاح می شود:

- با توجه به ماده ۵ آیین نامه اجرایی تاسیس و راه اندازی مراکز رشد دانشگاه، تاکید می شود تا نسبت به جذب حداکثر ۱۰ درصد هسته و واحد فناور در ارتباط با موضوع این بخشنامه برابر شیوه نامه پذیرش و استقرار هسته ها و واحدهای فناور مراکز رشد (بخشنامه شماره ۷۰/۱۱۸۸ مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۱۷) اقدام کنند.

تبصره دو: یک مرکز رشد خاص فرهنگی در تهران به صورت نمونه در یکی از واحدهای دانشگاهی تاسیس می شود.

ماده ۶: ارکان

اعضای کارگروه تخصصی شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی به شرح زیر است:

- معاون دانشجویی و فرهنگی به عنوان رییس کارگروه.
- نماینده معاون پژوهش و فناوری به عنوان عضو کارگروه.
- نماینده معاون برنامه ریزی و امور اقتصاد دانش بنیان به عنوان عضو کارگروه.
- رئیس پارک علم و فناوری دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان عضو کارگروه.
- مدیر کل امور فرهنگی و اجتماعی به عنوان دبیر کارگروه.
- ۲ نفر ثابت و ۲ نفر مدعو از صاحب نظران حوزه اقتصاد فرهنگ و هنر با توجه به ارتباط موضوع.

سازمان مرکزی

ماده ۷: وظایف کارگروه تخصصی شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی

۱-۷- تشکیل جلسات کارگروه برای دریافت و بررسی و تایید پیشنهادهای رسیده از مراکز نوآوری استان برای تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی؛

۲-۷- جمع آوری و ارسال گزارش عملکرد فصلی کارگروه تشکیل شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی به شورای اقتصاد دانش بنیان و سرمایه گذاری؛

۳-۷- داوری طرحهای از نظر محتوای فرهنگی، اجتماعی و هنری براساس نیازها و اولویتهای کشور و ارائه نظر کارشناسی به شورای مراکز رشد .

خوشه های فناوری و رشته های مرتبط با فناوری های فرهنگی:

به موازات جایگاه فناوری های فرهنگی در جهان، رشته های دانشگاهی متنوعی که به آموزش علمی این رشته ها می پردازند و خوشه های فناوری را ایجاد می نمایند در حال گسترش هستند. آشنایی با این رشته ها می تواند ابعاد علمی فناوری های فرهنگی را بهتر بشناساند. با توجه به اهداف تعریف شده تعدادی از رشته ها که می توانند در تاسیس شرکت های دانش بنیان فرهنگی، هنری و اجتماعی موثر باشند معرفی می شوند.

اهم رشته ها و دوره ها عبارتند از:

ردیف	خوشه های فناوری	رشته های مرتبط
۱	صنایع فرهنگی هنری	سینما ، تاتر و هنرهای نمایشی ، هنرهای تجسمی ، موسیقی ، نمایشگاه ها و گالری های هنری ، صنایع مد و طراحی لباس ، پارچه ، فرش و جواهرات ، طراحی دکوراسیون ، صنایع دستی ، پویا نمایی (انیمیشن) ، عکاسی ، محصولات نرم افزاری و لوح فشرده آموزشی و فرهنگی ، معماری ، تولید آلات موسیقی ، طراحی
۲	صنایع چند رسانه ای	ماهواره ، رادیو ، تلویزیون ، تبلیغات ، آموزش الکترونیکی
۳	صنایع فرهنگی مکتوب	کتاب ، نشریات ، روزنامه ها و مجلات ، انتشارات و نشر کتاب ، چاپ ، رسانه های خبری
۴	صنایع فرهنگی سرگرمی	موزه داری ، جشنواره ها ، تفریحات ، گردشگری فرهنگی ، اسباب بازی ، بازی های رایانه ای (گیم)